

Nærdemokratimodel for Vordingborg Kommune

TÆTTERE PÅ FÆLLESSKABET

Tættere på fællesskabet

Udgivet af Vordingborg Kommune 2024

Udarbejdet af: Center for Kultur, Fritid og Udvikling

FORORD

"Tættere på fællesskabet" er overskriften på Vordingborg Kommunes Nærdemokratimodel.

Siden den nye Vordingborg Kommune opstod, har der været et politisk ønske om at styrke og bevare det nære i en større kommune.

Derfor blev der iværksat et større arbejde for at skabe de bedste rammer for samarbejdet mellem borgere, foreninger, politikere og administration i en nærdemokratimodel.

Modellen er løbende blevet evalueret og justeret. Den seneste evaluering er sket i samarbejde med Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati i perioden 2021-2023. Anbefalingerne blev vedtaget af en enig kommunalbestyrelse i oktober 2023 og er grundlaget for denne nuværende model.

En af de større ændringer er oprettelsen af Råd for Frivillighed og Folkeoplysning, som er sammensat af både politikere og frivillige, som arbejder bredt med frivillighed.

Det er vores overbevisning, at den nuværende model giver rammerne for et stærkt nærdemokrati, hvor alle kan bidrage til, at kommunen bevæger sig fremad.

Mikael Smed
Borgmester

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION	5
RÅD FOR FRIVILLIGHED OG FOLKEOPLYSNING.....	6
LOKALFORA	7
UNGEFORUM	7
PULJEN FOR FRIVILLIGHED.....	8
NÆRDEMOKRATIKOORDINATOR.....	9
DIALOG OG SAMARBEJDE.....	10
UDVIKLING AF NÆRDEMOKRATIET	11

INTRODUKTION

Dialog er nøglen til et stærkt nærdemokrati. Med nærdemokratimodellen "Tættere på fællesskabet" ønsker Vordingborg Kommune at skabe et stærkt grundlag for dialog og samarbejde om udvikling af vores fælles kommune.

Nærdemokrati er et samspil mellem borgere, politikere og administration, hvor alle tager ansvar og bidrager til at skabe rammerne for et stærkt nærdemokrati.

Dette dokument beskriver nærdemokratimodellens rammer og parter, herunder:

- Råd for Frivillighed og Folkeoplysning
- Lokalfora
- Ungeforum
- Puljen for Frivillighed
- Nærdemokratikoordinator
- Dialog og samarbejde
- Udvikling af nærdemokratiet

DOGMEREGLER

For at sikre et godt samarbejde og en god dialog, bygger Vordingborg Kommunes nærdemokratimodel på følgende overordnede dogmeregler, som alle borgere, medarbejdere og politikere har et fælles ansvar for at efterleve:

- Vi tager alle ansvar for tidlig og bred inddragelse og er bevidste om, at løbende kontakt befordrer engagement og effektivitet.
- Vi respekterer hinandens forskellige virkeligheder og bidrager til, at alle vores forskelligheder styrker samarbejdet. Borgere, politikere og administration er bevidste om hinandens roller.
- Vi lytter respektfuldt og søger at finde de bedste løsninger. Samarbejdet skal være præget af respektfuld dialog.
- Vi har fokus på at være nysgerrige på hinandens forskelligheder på en konstruktiv og saglig måde. Holdninger og viden udfordres bedst igennem en åben og saglig dialog.
- Vi er alle ansvarlige for, at arbejdet med nærdemokrati koordineres på tværs af borgere, politikere og administration. Vi er således fokuseret på at kommunikere til tiden, tydeligt og relevant. God koordinering fremmer samarbejdet.
- Vi kommunikerer tydeligt og med øje for modtagerens virkelighed.
- Vi arbejder for at sikre synlighed for alle kommunens brugere- og interesseorganisationer i forbindelse med udviklingen af de enkelte lokalområder.

RÅD FOR FRIVILLIGHED OG FOLKEOPLYSNING

Vordingborg Kommunes Råd for Frivillighed og Folkeoplysning arbejder for at skabe et godt fundament for et tæt samarbejde mellem frivillige, foreninger og kommunen og derigennem skabe gode rammer for stærke foreninger, nærdemokrati og frivillighed.

Råd for Frivillighed og Folkeoplysning varetager også rollen som råd i henhold til Folkeoplysningsloven.

Som noget særligt har rådet anbefalingsret til de politiske udvalg og kommunalbestyrelsen. Det betyder, at rådet kan opfordre politiske udvalg til at drøfte emner med betydning for rådet. Rådet referer til de politiske udvalg, der er relevante for den enkelte sag, der behandles i Rådet. Derudover har rådet initiativret til at bringe ønsker eller emner op, som medlemmerne møder i deres bagland.

Rådet består af 11 medlemmer, hvoraf 4 udpeges blandt kommunalbestyrelsens medlemmer og 7 vælges blandt hhv. idrætsforeninger, foreninger der tilbyder andet end idræt, aftenskoler, lokalfora, social-humanitære foreninger, Ungeforum og selvorganiserede grupper.

Formanden vælges blandt medlemmerne fra de frivillige områder. Næstformanden udpeges blandt de politisk udpegede medlemmer.

Rådet skal blandt andet:

- være høringspart i emner, der har betydning for kommunens frivillige, herunder kommunens budget inden for folkeoplysningsområdet
- inddrages i udarbejdelse og implementering af folkeoplysningspolitik/-strategi og andre relevante politikker/strategier
- inddrages i udarbejdelse af principper for tildeling af de forskellige midler til frivillige - herunder regler for tilskud til folkeoplysning
- varetage generelle interesser for det/de områder, de repræsenterer og bidrage til fælles indsatser og udvikling
- bevillige midler til udvikling af området fra Puljen for Frivillighed.

Rådet holder 4-6 møder om året. Møderne er ikke offentlige, men dagsordener og referater fra rådets møder kan findes på kommunens hjemmeside.

LOKALFORA

Det er vigtigt for Vordingborg Kommune, at alle, der ønsker det, kan engagere sig som medborgere og fremme det lokale demokrati.

Det kan for eksempel ske gennem lokalfora, hvor borgere, der ønsker at gøre noget særligt for deres lokalområder, kan samles og derigennem være med til at skabe levedygtige lokale fællesskaber.

Lokalforaene er en naturlig samarbejdspartner for Vordingborg Kommune og lokalområdets borgere.

Et lokalforum dækker et geografisk område, og det vil være naturligt, at området dækker en eksisterende afgrænsning for eksempel en bydel eller et sogn. Lokalområderne bestemmer selv, hvilket geografisk område de ønsker at repræsentere, dog kan et område kun være dækket af ét lokalforum.

Lokalforaene har til opgave at varetage områdets generelle interesser og sikre løbende dialog med lokalområdets borgere samt lokale foreninger og erhvervsliv og Vordingborg Kommune.

Det forventes derved også, at lokalforaene holder sig orienteret om og formidler information til og fra Vordingborg Kommune til borgerne i lokalområdet for eksempel forbindelse med høringer, der er relevante for et områdes beboere eller foreninger.

Vordingborg Kommune er forpligtet til at informere lokalfora i forbindelse med større sager, for eksempel vedrørende anlæg og renovering, hvor borgerne i lokalområdet er høringsberettigede. De enkelte lokalfora kan herved arbejde for, at lokalområdet afgiver et samlet høringssvar.

Et lokalforum får et årligt driftstilskud på 7.500 kr. til deres arbejde til afholdelse af møder og løbende drift. Derudover kan de, som andre foreninger, søge kommunens puljer til aktiviteter, projekter mv.

UNGEFORUM

Vordingborg Kommune har et Ungeforum, der har som formål at være talerør for unge og sætte fokus på demokratisk dannelse og oplysning. Ungeforum samarbejder med elevråd i udskolingen på folkeskolerne og på ungdomsuddannelserne samt med andre unge i aldersgruppen 13-21 år, der er interesserede i at deltage.

Ungeforums opgaver består blandt andet i at:

- arrangere og deltage i Demokratiets Dag
- besøge elevråd på de offentlige hovedskoler, privatskoler og ungdomsuddannelser
- arrangere stormøde, hvor alle i aldersgruppen 13-21 år med bopæl i Vordingborg Kommune kan stille op til Ungeforum uanset uddannelse og aldersgruppe

- arrangere og deltage i 1-2 visionsdage for elevråd i 7.-10. klasse
- deltage i høringer, projekter, samarbejder og arrangementer mv., som Ungeforum har lyst til at engagere sig i
- uddele midler til mindre projekter, drevet af unge.

Ungeforum kan bede om at få foretræde for de politiske udvalg, hvor deres emne, idé mv. har relevans. Politikere og administration er ligeledes opmærksomme på, hvornår det er relevant at inddrage Ungeforum i spørgsmål med relevans for unge i kommunen.

PULJEN FOR FRIVILLIGHED

Puljen for Frivillighed hører under Råd for Frivillighed og Folkeoplysning og skal understøtte formålet med rådet, som er at skabe et godt fundament for et tæt samarbejde mellem frivillige, foreninger og kommunen. Puljen skal medvirke til at udvikle og styrke frivillighed samt yde støtte til aktiviteter med et folkeoplysende sigte.

Alle foreninger, organisationer og selvorganiserede grupper i Vordingborg Kommune kan søge midler fra Puljen for Frivillighed. Råd for Frivillighed og Folkeoplysning kan også selv anvende midler fra puljen til aktiviteter og projekter, som rådet eller administrationen afvikler.

Når ansøgninger vurderes, lægges der særligt vægt på projekter og aktiviteter der:

- bidrager til uddannelse og kompetenceudvikling af foreninger og frivillige
- styrker og understøtter indsatser for og udvikling af foreninger og frivillige
- udvikler det tværgående samarbejde og fællesskab mellem foreninger, netværk og erhvervsliv
- samarbejder strategisk med forskellige forbund og landsorganisationer.

Kommunens øvrige puljer kan også være relevante for lokale udviklingsprojekter, aktiviteter, events m.m.

NÆRDEMOKRATIKOORDINATOR

Alle skal have en let vej ind i kommunen - ikke mindst i spørgsmål om nærdemokrati. Derfor har Vordingborg Kommune en nærdemokratikoordinator; en fast medarbejder, der kan fungere som bindeled og sikre dialog mellem kommunen, politikere, lokalfora og øvrige aktører.

Nærdemokratikoordinatoren har blandt andet til opgave at:

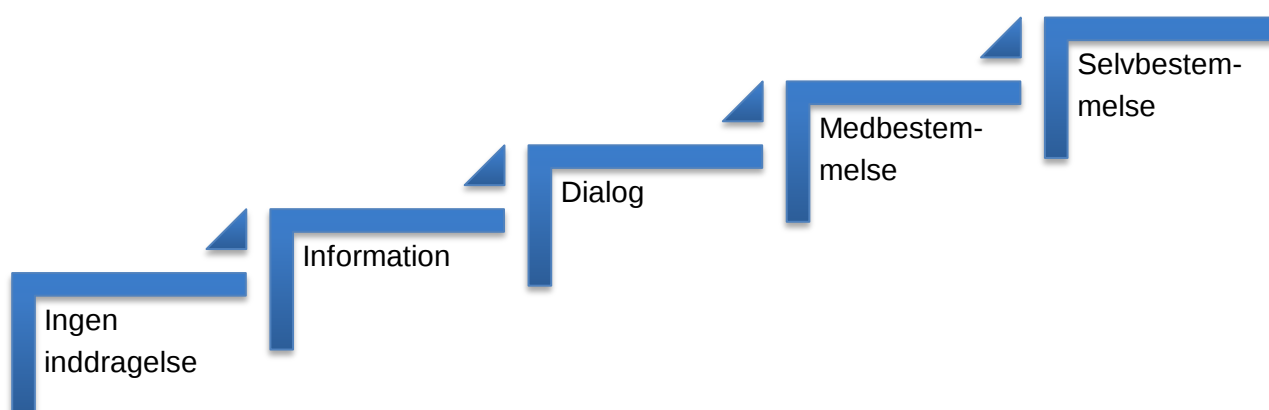
- fungere som indgang for spørgsmål vedrørende frivillighed og nærdemokrati
- koordinere dialogmøder mellem politikere og foreninger, herunder lokalfora
- rådgive i forbindelse med projekter og ansøgninger til kommunens puljer, herunder Puljen til Frivillighed
- administrere Puljen for Frivillighed
- betjene Råd for Frivillighed og Folkeoplysning.

DIALOG OG SAMARBEJDE

Nærdemokratimodellen har det grundlæggende formål at få flere med den demokratiske samtale – herunder at få så mange lokale kræfter i spil som muligt i styrkelsen af de lokale fællesskaber og Vordingborg Kommunes nærdemokrati.

Der lægges vægt på, at alle parter, herunder borgere, politikere og administration, er gensidigt ansvarlige for en løbende dialog og en tidlig og bred inddragelse.

Det er samtidig magtpåliggende for Vordingborg Kommune, at der i den forbindelse altid foretages en grundig forventningsafstemning med borgerne, så alle ved, hvad de kan eller ikke kan have medindflydelse på. Derfor bør kommunen i ethvert projekt nøje overveje, hvor på inddragelsestrappen det konkrete projekt befinder sig. Se nedenstående figur.

DIALOGMØDER

Kommunalbestyrelsen reserverer 4 datoer årligt til dialogmøder med foreninger, hvor de står til rådighed for de foreninger, herunder lokalfora, der ønsker at gøre brug af muligheden for at invitere politikerne til dialog om det, der optager netop dem og deres lokalområde.

Koncept for dialogmøderne:

- Foreningen er vært ved dialogmødet og ansvarlig for mødets afvikling
- Foreningen udarbejder dagsorden og referat
- Dagsordener skal tage udgangspunkt i overordnede temaer for eksempel i forhold til lokal udvikling og lignende
- Dialogmøderne skal som udgangspunkt være åbne for alle interesserede borgere

Det er til en hver tid muligt at invitere politikere og/eller embedsmænd til dialog, men ved at kommunalbestyrelsen reserverer nogle datoer på forhånd, sikres foreningerne en god tilslutning til deres dialogmøder.

UDVIKLING AF NÆRDEMOKRATIET

Vordingborg Kommune arbejder kontinuerligt med udvikling af nærdemokratimodellen og evaluerer løbende modellens indhold og løsninger i tæt samarbejde med alle nærdemokratiets parter.

Det er i samspillet mellem borgere, politikere og administration, at vi skaber det stærke nærdemokrati og sammen udvikler vores fælles kommune.

Vordingborg Kommune
Postboks 200
Valdemarsgade 43
4760 Vordingborg
Tlf. 55 36 36 36